

KRYTERIA OGÓLNE klasa IV

Sprawności	Wymagania			
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań 	<ul style="list-style-type: none"> czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści
	<ul style="list-style-type: none"> słucha uważnie wypowiedzi nauczyciela i uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> słucha uważnie całości wypowiedzi nauczyciela i uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> nawiązuje do wypowiedzi innych we własnej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wysłuchane wypowiedzi we własnej pracy
	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie wydobywa z tekstu istotne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> twórczo wykorzystuje informacje z tekstu
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>autor, narrator, czytelnik, słuchacz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia autora od narratora 	<ul style="list-style-type: none"> określa relacje autor – narrator – czytelnik (słuchacz) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję autora i narratora w tekście
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formy gatunkowe wypowiedzi (zaproszenie, życzenia, ogłoszenie, przepis) 	<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia formy gatunkowe wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zna funkcje różnych form gatunkowych wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia elementy charakterystyczne dla różnych form gatunkowych
	<ul style="list-style-type: none"> wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> hierarchizuje informacje
	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie treść pytań, poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne znaczenia wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od prostych znaczeń

	i nieskomplikowanych informacji			przenośnych
	• zna pojęcie <i>prawda, fałsz</i>	• określa prawdziwość informacji dotyczącej tekstu	• wyodrębnia przesłanki w tekście	• wyciąga wnioski z tekstu
	• zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</i>	• zna pojęcie <i>akapit</i>	• wyodrębnia w tekście części kompozycyjne	• określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia
	• korzysta ze słownika ortograficznego	• zna budowę słownika ortograficznego	• korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych	• określa funkcje słowników
	• potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii	• wyszukuje hasła w encyklopedii	• korzysta z informacji zawartych w encyklopedii	• korzysta z różnych źródeł informacji
	• zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	• rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu, wyodrębnia związek główny	• rozróżnia wyrazy określone i określające	• wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu
	• zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i>	• odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika	• rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje	• wyodrębnia równoważnik zdania w tekście
	• wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	• odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych	• wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem
	• rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennej części mowy	• rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych	• rozpoznaje w tekście formy osób	• określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi
	• odczytuje proste znaki i piktogramy	• rozpoznaje emocje na podstawie wyrazu twarzy	• rozpoznaje emocje wyrażane gestami i postawą	• nazywa emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji
II. Analiza i interpretacja tekstów	• nazywa reakcje czytelnicze	• opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	• opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	• opisuje emocje towarzyszące odbiorowi tekstów kultury

kultury	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sytuacji bohatera literackiego i filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację bohatera literackiego i filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację bohatera z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje sytuację bohatera
	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci
	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia dzieło literackie od filmu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje różne teksty kultury 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia prozę od poezji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury i filmu
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat fantastyki w baśniach 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych
	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>epitet, porównanie, przenośnia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia uosobienie od ożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim epitetę, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia) 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę rymów w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> używa pojęć <i>wiersz ciągły, stroficzny, rymowy, bezrymowy</i> podczas analizy wiersza
	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami <i>scena, aktor</i> w kontekście widowiska teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt</i> w kontekście widowiska teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy
	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>aktor, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje poszczególne plany filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych
<ul style="list-style-type: none"> odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wybrane gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między filmem animowanym 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, 	

			a innymi gatunkami filmowymi	dźwięk)
	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń
	<ul style="list-style-type: none"> wie, że bohater jest jednym z elementów świata przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> krótko prezentuje najistotniejsze informacje o bohaterze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera
	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje opowiadanie, komiks, baśń, przysłowie 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz od innych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy opowiadania, komiksu, baśni tradycyjnej i współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję przysłowia
	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje teksty literackie na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> odbiera różne teksty kultury na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przenośne sensory utworu opartego na nieskomplikowanych konstrukcjach metaforycznych 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje proste symbole i alegorie
	<ul style="list-style-type: none"> używa pojęcia <i>przesłanie</i> w odniesieniu do baśni 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że obecność przesłania jest jedną z cech baśni 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przesłanie baśni 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje samodzielnie przesłanie baśni
	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami <i>dobro – zło</i> w odniesieniu do treści baśni 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia wartości i ich przeciwieństwa na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury
	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur przynajmniej w fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami
III. Tworzenie	<ul style="list-style-type: none"> udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się na podany temat związany 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się logicznie na podany temat związany 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie porządkuje i komponuje treść swoich

wypowiedzi	na pytania	z otaczającą rzeczywistością	z poznanymi tekstami kultury	wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia się w kilku zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób przedstawiania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS) 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu
	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje poprawnie pytania podczas rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje logiczne pytania do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania o zróżnicowanej budowie 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje pytania o charakterze uogólniającym
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzeń w zależności od zamierzonego celu 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się
	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje według podanego wzoru użytkowe formy wypowiedzi: list prywatny (tradycyjny i e-mail), kartkę z pozdrowieniami, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, przepis kulinarny, proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje samodzielnie użytkowe formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje użytkowe formy wypowiedzi, stosuje odpowiednie słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje użytkowe formy wypowiedzi, stosując środki językowe podkreślające intencję wypowiedzi
	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje według podanego wzoru opowiadanie odtwórcze, opis przedmiotu, opis miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje samodzielnie opowiadanie odtwórcze, opis przedmiotu i miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie twórcze oraz rozwinięty opis przedmiotu i miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie charakteryzujące się bogactwem językowym oraz opis przedmiotu i miejsca
	<ul style="list-style-type: none"> • wydziela margines i dba o estetykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyróżnia istotne treści w tekstach użytkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi zgodne z cechami kompozycyjnymi danej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozplanowuje kompozycję układu treści w różnych formach notatek

			formy	
	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego
	<ul style="list-style-type: none"> • słucha z uwagą uczestników rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców
	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, uwzględnia kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, uwzględnia przecinki w wypowiedzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu
	<ul style="list-style-type: none"> • wygłasza tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • recytuje tekst poetycki 	<ul style="list-style-type: none"> • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji 	<ul style="list-style-type: none"> • głosowo interpretuje tekst
	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • używa świadomie wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe
	<ul style="list-style-type: none"> • buduje logiczne zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne wypowiedzenia pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne wypowiedzenia pojedyncze i złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdanie pojedyncze w równoważnik zdania i odwrotnie, ze świadomością celu
	<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje w wypowiedzi wyrazy o trudnej odmianie
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przymiotników i przysłówek we właściwych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówek o różnych natężeniach cechy
	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady pisowni: 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach

	<ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach 	<p>poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<p>wyrazów zasady pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów 	<p>zasady pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – q i ę – i po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów
	<ul style="list-style-type: none"> • zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych
	<ul style="list-style-type: none"> • operuje poprawnie słownictwem skoncentrowanym przede wszystkim wokół tematów: dom, rodzina, szkoła i nauka, środowisko przyrodnicze i społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rodziny wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wyrazy pokrewne od bliskoznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje świadomie w swoich wypowiedziach związki frazeologiczne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się aktywnością, samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i umiejętności. Posiada szerokie kompetencje w zakresie odbioru tekstów kultury. Chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych. Twórczo i samodzielnie rozwija swoje zainteresowania. Podejmuje działalność literacką i kulturalną. Swobodnie korzysta z wielu źródeł w docieraniu do informacji, wykorzystuje funkcjonalnie nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Uczeń obowiązkowo czyta ze zrozumieniem 4 lektury obowiązkowe oraz jedną wybraną, lekturę nadobowiązkową prezentuje na lekcji.

Uczeń 2 razy w roku obowiązkowo przedstawia uzupełniony zeszyt lektur.